

Előfizetési ár:
 Egész évre — — — 4 K.
 Fél évre — — — 2 K.
 Negyed évre — — — 1 K.
 Egyes szám — — 20 f.

Felelős szerkesztő:
SUGÁR KÁROLY
 m. k. főerdőmérnök.

Főmunkatárs:
BALOGH ERNŐ
 m. k. főerdőmérnök.

AZ ERDŐ

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
 erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Hirdetések

egy hasábos garmondsze-
 dés milliméter soronkin-
 10 fillérrel, táblázatos és
 garmond betűnél kisebb
 betűfaj szedés másfélve-
 res egységárral számí-
 tik. — Az egész oldal négy
 hasáb széles.

Előfizetőknek az állás-
 nálat és kereslet rovata
 rövid közlésekre díjtala-
 nul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címen Budapest, V.,
 Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
 küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
 szerkesztőséghez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők.
 Kéziratok vissza nem adnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
 A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
 tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

- A deszka repedezése. (S. K.) — A fák ellenségei. — Az élet csirái. (Hathalmi Gabnay Ferencz). — Az apáczalapke és a madárvédelem. — Gesztenyefa pusztulása. — Erdőőri és vad-
 őri szakvizsgák eredménye.
 A róka törbeajtása. (Gy. Gy.) — Moderator, (—r —y).
 Gazdasági tanácsadó: Pávagalambok tenyésztéséről (képpel) (bl). —
 Almák elvermelése (—h.) — A fagy behatása a kocsik vas-
 alkatrészeire (—h).
 Különlélek: Kinevezések. — Élő ebek kiállítása a wieni nemzet-
 közti vadászati kiállításon. — Fa- és bokorültetés tilalma. —
 Sáskapusztítás ok az adó elengedésére. — Lovak farkainak
 csönkítése. — Az állam mint munkaadó. — A vadőr halála. —
 Haláleseti segély. — Időjelzés.
 Szerkesztői üzenetek.
 Tárca: A féltékenységek áldozata. (Horváth Gyula).

A deszka repedezése.

A szelvényárunknak s nevezetesen a deszkáknak repe-
 dezése mérhetetlen károk okozója szokott lenni s abban
 nyilvánul meg, hogy a kész anyagot az időközben kelet-
 kezett repedések miatt, vagy keskenyebb méretűvé kell
 átdolgozni, vagy teljesen kicselezni. Mindkét művelet
 költséges munkával van egybekötve, eltekintve attól, hogy
 a keskenyebbé átalakított, vagy éppen kicselezett szel-
 vényáru jóval csekélyebb értéket képvisel, mint eredeti
 alakjában. Érthető tehát, hogy a fakereskedők és fater-
 melők már régóta kísérleteznek a legkülönbözőbb eljárásokkal s minden lehető megtesznek, hogy a fagyárt-
 mányokat s különösen az értékes szelvényárukat a meg-
 repedés veszedelme ellen megoltalmazzák.

A szelvényárak megrepedését hathatósan akadályozza
 a fűrészműveknél most már mindenütt meghonosított
 azon eljárás, hogy a rönköket olyan helyzetben fektetik
 a fűrész alá, hogy annak pengéi a faszövet északi és
 déli pászttájának irányával párhuzamosan haladjanak.

Ha ugyanis valamely törzsnek vágáslapját figyelemmel
 megvizsgáljuk, azt fogjuk tapasztalni, hogy a faszövet-
 nek azon része, mely az északi tájék felé volt fordulva,
 sokkal tömöttebb, mint az mely a törzsnek déli oldalán
 képződött. E különbség annál szembetűnőbb, minél
 szabadabb állásban növekedett a fa s minél inkább volt
 kitéve egyrészt a déli nap melegének és a világosság
 behatásának, másrészt pedig az északi hideg szelek sor-
 vasztó hatásának s az északi kitétséggel járó állandó

beárnyékoltságnak, vagyis mennél nagyobb volt a törzs
 növekedésének idejében az északi és déli kitétség befolyá-
 sának a szervezet fejlődésére ható eredményei közötti
 különbség. Mert ha elgondoljuk azt, hogy a fának azon
 része, mely a déli égtáj felé fordulva növekedett, több
 meleget s több napsugarat élvezhetett mint az, mely az
 északi égtáj felé tekintett, csakhamar beláthatjuk, hogy
 a fának a déli égtáj felé fordított részében a sejtek
 gyorsabban fejlődhetnek, mint azok, melyek az északi
 égtáj felé voltak fordulva. Ez okozza azután, hogy a
 fatest, az éjszakai égtáj irányában tömöttebb s az égvü-
 rük keskenyebbek, holott a fatestnek azon része, mely
 a déli égtáj behatása alatt állott, lazább, égvürrü pedig
 vastagabbak. A száradás a fatestben levő növényi ned-
 vek elpárologásában nyilvánul meg s minthogy e növényi
 nedvek a fatest sejtjeinek falaira oly nyomást gyakorol-
 nak, hogy azok bekövetkező hiánya a sejtek összezugsu-
 rodását eredményezi: világos, hogy a nedvesség eltávo-
 lodása következtében a fatest szövetje egyes részeiben
 bizonyos helyváltozásnak van kitéve, mely egyenletes
 azaz a faszövet minden részében egyforma csak akkor
 lehet, ha maga a faszövet is egyenletes sejtekből, ros-
 tokból s égvürrükből van alkotva.

Ha tehát a rönkök felfürészelésénél az imént emli-
 tett eljárást követjük, akkor azt érjük el, hogy az egyes
 deszkadarabokon az északi és déli fatest szövetjei együt-
 tesen nem fognak előfordulni. A deszka tehát lehetőleg
 egyenletes szövetű lesz s így az összeszáradás is a
 deszka egész felületén egyenletesen fog végbe menni,
 mert a déli faszövet nagyobb terjedelmű, de lazább szer-
 kezetű sejtekből lévén alkotva, a száradás folyamata
 alatt más irányu s más méretű összezugsorodásnak van
 alávetve, mint az északi szövetnek sokkalta tömöttebb
 s kisebb méretű sejtekből alkotott anyaga. Ezen eljárás
 mellőzésével könnyen megeshetik, hogy egy és ugyan-
 azon deszkának lapos felületén mért fele részében a
 déli-, másik fele részében pedig az északi faszövet anyaga
 van képviselve. Ennek a deszkának összeszáradása, össze-
 zugsorodása egyenletes nem lehet, mert a déli szövet
 többet veszít eredeti terjedelméből, mint az északi, a mi-
 nek természetes következménye az lesz, hogy a deszka
 a két pászta határvonalán megreped.

A szelvényárak s fagyártmányok repedezésének meggátlására szolgál továbbá az is, hogy a fanedvnek lassu eltávolítására, tehát a kiszáradás folyamatának lassítására törekszünk s azt úgy érjük el, hogy a faanyagokat földtől felszereken raktározzuk avagy legalább laza kalodákba való felrakásolásuk útján s egyéb védelmi eszközök igénybevétele mellett azt iparkodunk elérni, hogy a nap perzselő hevének s a szelek sorvasztó hatásának a fagyártmányok és szelvényáraknak lehetőleg csak csekély része legyen közvetlenül kitéve.

A vasuti talpfákat, oszlopokat, gerendákat, hidláfákat stb. a fának éleltani, illetve szerkezeti sajátságainak figyelembe vétele mellett alkalmazott emez eljárásokon kívül még mechanikailag is szokás a megrepedés ellen megoltalmazni, akként, hogy a bütükbe S alakú vas kapcsokat vernek és pedig olyan elhelyezéssel, hogy a kapocs a bütükön már észlelhető kisebb repedések tágulását akadályozza meg.

A deszkák repedését a bütükre fektetett, a deszka keskeny oldalain 4—5 cm.-nyire lenyuló végeiken jól odaszegezett vaspántokkal szokás megakadályozni. Egy németországi gyár e célra most olyan aczélszallagokat hoz forgalomba, melyeken bizonyos közökben aczélfogak állanak ki. A deszka bütüjére fektetett s a deszka keskeny oldalára lehajlitott eme szallagokat már most leszögezés céljából nem szükséges átlukasztani, mert a deszkába kalapált vasfogak a szallagot erősen leszorítják.

(S. K.)

A fák ellenségei.

A növénynek egyetlen része sem ment az állati támadások ellen. A fű, a fa és cserje gyökereit egerek rágsálják, földi giliszták falják, sőt bizonyos darazsak és tetvek is elvándorolnak a föld mélyébe, hogy a gyökereken kezdjék meg pusztító munkáikat. A fás törzset különféle rovarok, hernyók lepik el, hangyák rágják az évgyűrű nyáron képződött lágy részeit. A fenyő kérgét a vad pusztítja, nyáron át hosszú csafatokban hántva le róla a kérgét s erős gyantafolyást okozva, télen át pedig tányérnagyságú helyeken koppasztva meg, az erdész ilyenkor ezt mondja: a fenyő hámlik. Orrmányos bogarak rágják ki a fenyő kérgét kis helyeken, vagy finom szúrászerű sebeket okoznak rajta.

Fel sem lehetne sorolni a lombokon élősködő rovarokat, a cserebogártól az apró hernyóig; a mely a levélbe csavarodva elég helyet talál magának csodálatosan kigyózó apró aknákat fúrni. A virágok ellenségei közt említsük csak az alma virágainak lárvoját. Gyümölcsökből lakmároznak a majmok, bizonyos bőregerek, sok madár, mint a veréb a mezőn, a rigó a szőlőben, a mókus, a keresztcsőrű, stb. az erdőben. Ezerlábuk kezdi ki az epret, a vadkan a krumplit ássa ki. Csupán a tölgyfának valami 906 állati ellensége van. De a legrosszabbak egyike egy specifikus féreg, mely fáradhatlanul pusztítja és teszi értéktelenné e fát, a *Tortrix viridana*.

A rovarok, mint kifejlett állatok rendszeren csak né-

TÁRCZA.

A féltékenység áldozata.

Irta: Horváth Gyula.

Egy gyönyörű augusztusi napon a német birodalom Weissenstein nevű városkájának a vendéglője előtt esinos kis fogat állott, kirándulókra várva.

A vendéglő erkélyén ifjú házaspár gyönyörködni látszik a festői szép panorámában, melyet egy kies völgy nyújtott. A völgyet széles folyó szelte át, melynek mindkét oldalát falvak, mezei lakok, erdők és sötétlő hegyek szegélyezték, míg jobbra egészen hátul, mintegy szin-padi dekoráció, egy magasan kiemelkedő sziklacsúcson régi lovagvár tornyai szeltek át büszkén daczolva a korral, a levegőt.

A táj nézésébe elmerülő nő szép volt, mint maga Vénus. Halvány, rokonszenves arcát sűrű, aczélesillogású fekete haj árnyékolta, s ívelt szemöldökei alól gyönyörű mélytűzű fekete szemei szinte megperzselni látszék a bele tekintőt.

A férfi, e nő férje, körülbelül harmincz éves lehetett, magas, egyenes növésű, de sötét arczifejezéssel. Nagy fekete szemeinek pillantásai baljóslatúan kutatók és szűrők, arcának színe majdnem önszínű volt. Míg a nő a természet szépségében elmerülni látszék, addig

a férfi keskeny összeszorított ajkain át halkán suttogott a nő fülébe, s szemeiben a gyűlölet és a szerelemföltés vad tüze lobogott, mit a sűrű növésű, rendetlen szemöldökök még visszataszítóbbá tettek.

Az erkélyen kis társaság is ült, mely őket látszott figyelni. Egy adótiszt, Ward a körorvos és ennek neje.

— Gusztáv — szólt a szép orvosné férjéhez — nézd mily vadul tekint az a férfi arra a szerencsétlen hölgyre, ott az erkély elején.

— Tényleg, szinte látszik, hogy dühös féltékenységgel magyaráz valamit nejének. Az adótiszt legyintett kezével, ismét egy szerencsétlen házasság, mormogá mintegy maga elé.

E pillanatban az erkély elején ülő hölgy ijedten meg-rázkódott. Szép, elegáns külsejű, délczeg katonatiszt lépett az erkélyre, s a nő felé igyekezett, de a nőnek egy parancsoló tekintete visszatartotta. A férj néma gyűlölettel nézte ezt a jelenetet, s midőn a katonatiszt eltávozott keserű szemrehányást tett nejének.

— Miért húzódol úgy félre mindig a társaságtól? Miért keresed mindig a magányt? Kérdé sötétén.

— Mivel a zajt, lármát nem szeretem, volt az egyszerű felelet.

— Úgy? Nem szereted? Nos én megmondom neked, hogy miért vagy oly elzárkózott; azért, mert szerencsétlennek érzed magad mellettem, s ezt mutatni akard az emberek s a világ előtt.

hány napig, avagy hónapig élnek, de a hosszú álca öletszak éveken át tartó kárára van a fának, sokszor három éven át pusztítja azt. Az évközben előálló generációk aránylag csak rövid ideig működnek, de folytatják a kártételt, melyet az első nemzedék okozott az által, hogy az anyaállatok belefúrták magukat az egészséges fa kérgébe s alatta jellegzetes árkokat készítettek apró vermecskékkal a lerakandó tojások számára. A tojásokból kikelt lárvák folytatják a romboló művet, mindenik egy-egy folyosót ás magának, melynek végén bebabozódik s végül mint kifejlett fiatal rovar hagyja el egy kifelé vezető üreget át eddigi sötét menedékhelyét, hogy már mint szaporodásraképes, maga is árkot ásson magának s ebben bekövetkezett szaporodás után ivadékokat nemzzen.

Ilyen támadásokkal szemben a fák nemeik szerint nagyon különféleképpen viselkednek. A mérsékelt égöv örökzöld fái, tehát a tűlevelű fák, sokkal érzékenyebbek tűleveleik elvesztésével szemben, mint a nyáron zöldelő lombfák lombozatuk megrablása ellen. Mindkettő azonban gyarapodása csökkenésével reagál levelei kisebb-nagyobb mérvű tönkretétele ellen. Ezeknek a kártétel után hozott évgyűrűje keskenyebb, mint a többi, s tűlevelű fáknál, melyek zavartalan fejlődés esetén tűleveleiket a harmadik, sőt az ötödik-hatodik évben vesztik el, minden levelükre szükségük van a belégzés céljából, holott a lombfák ki tudnak jönni az egy év alatt kapott levelekkel. Tehát a lombon szenvedett veszteséget helyrehozhatják újra zöldüléssel, vagy pedig késő nyá-

ron történt lombtalanodásukat úgy veszik, mint idő előtti őszi hullását lombduszúknak. Innen az, hogy a *Tortrix viridana* által megkoppasztott tölgyek nyáron ismét kizöldülnek, holott az *Orgyia pudibunda* által októberben meglombtalanított szilfák, már az őszi erdő képét mutatják.

Többé-kevésbé fölélt tűlevelű fák egy ideig fonnyadoznak, tavasszal újra kihajtanak, de túlnyomólag fiatal tűleveleik vannak s csak három év alatt juthatnak tűleveleik teljes élvezetébe.

Az élet csirái.

A juliusi hőség a késő délutáni órákban ott tikkasztott minket a jegyző udvarán lévő szederfák árnyékában. Rontott gyomorról panaszkodott a házigazda s én tudván azt, hogy késő éjjel jött haza a városból, mindjárt kedvelt nyalánkságára, a nehezen emészthető káviarra gyanakodtam s azt mondtam neki, hogy ez a halak bosszúja, mert minden harapással ezernyi ivadékaikat semmisítette meg, még mielőtt egyáltalában a létnek örvendhetek volna. «Ha én nem tettem volna, megtette volna más ember, vagy a vidra, vagy mit tudom én, miféle ragadozó», volt a mogorva válasz. Azután szelidebb lényen folytatta: «Különben nézd ott a csirkéimet, ugyan hány száz szederfát temetnek el a begyükbe egyetlenegy nyeléssel, még mielőtt azok kikelték volna.» Nevettem a hasonlatnak s azt mondtam, hogy a milyen a gazda, olyan a csirkeje. De azután

— Gyula ne légy igazságtalan! Miért e keserű szemrehányás?

— Szemrehányás? Nos igen, minden szó a mit hozzád intézek a te szemeidben keserű vádként hangzik. Semmit sem tehetek kedvedre, mert nem szeretsz engem.

— Gyula, te a tényeket megfordítod!

— Azt éppen nem! Talán azt akarod ezzel mondani, hogy én nem szeretlek, míg te szeretsz engem?

A férfi durván, indulattól reszkető ajakkal, míg a nő szelid arczával és gyöngye hangjával szinte kérélog beszélt.

— Gyula — mondá a fiatal nő öntudatos, biztos hangon — talán a te folytonos zsörtölődéseid, melyekkel illetsz, szerelmet mutatnak-e irántam? Míg én irányodban mindig a hitves leghűbb, legodaadóbb ragaszkodását mutattam.

— Hahaha! Kaczagott keserűen a férj. Igen, ragaszkodással, de semmi egyéb. Mert ezt a szót szerelem, az én szerelmem, félsz kimondani, hogy meghalja Ő, a kit még mindig szeretsz, a fess, délezeg katonatiszt. Azt hiszed nem láttam, mint villant össze szempillantások mikor belépett? S azt hiszed nem tudtam már akkor, midőn bátyád hozzám kényszerített, hogy őt szereted? De azt hittem, hogy oldalam mellett feledni fogsz, de csalódtam.

— De Gyula kérlek — esdekelt a nő — hagyjuk el e beszélgetést, mert figyelnek bennünket.

— Igazad van Katalinám, nem családi ügyek elintézésére való hely ez — mondá a férfi — s gyűlöletes szemeivel átkutatni látszék az erkélyt. Jer, kocsink alatt vár, elkocsizunk a weissensteini sziklához, honnan jól lehet látni a gyönyörű naplementét.

A fiatal nő felkészülve, követte férjét a vendéglő előtt álló kocsizhoz. A társaság az erkély elejére sietve, nézte őket.

— Mintha csak egy gyilkost és áldozatát látnám, mondá az adótiszt Wardnak

A házaspár a kis kocsiba ülve elhajtattott a gyönyörű panorama megtekintésére, a melyet a fenséges természet nyújtott a maga ős pompájában. Kocsijuk egy meredek hegy lábánál állott meg. Itt kiszáltak és gyalog folytatták utjokat a meredek hegy csúcsa — a weissensteini szikla felé. — Végre egy kis erdőn keresztül a meredek hegyfal elé értek, mely úgy feküdt előttük, mintha egy más világot akart volna elzárni a kíváncsi szemek elől.

De ők nem álltak meg. A sziklának több kiugrása volt, melyek egyike egy széles bevágást rejtett; ezen átmenve egy meredek sziklafalon voltak.

A meredek hegyfal egy hosszú függélyes fal volt, melyet egy kiugró szikla képezett. A fal hosszában alig három-négy lábnyi keskeny párkány huzódott, mint óriási sziklagirland. Közvetlen a párkány alatt iszonyú mélység tátongott, mely már sok bátor turistának vált sírhelyévé. Erre a sziklapádkányra lépett ki a házaspár. Alant

komolyan folytattuk s úgy találtuk, hogy bárhova tekintünk, úgy az állat- mint a növényvilágban, mindenütt az élet csiráinak olyan pazar mennyiségeivel találkozunk, a melyek magával a belőlük tényleg kifejlődő étellel semmiféle arányban sincsenek. Hány tojást, mennyi szőlőt s más gyümölcsöt pusztít el csak egy maga az ember, a lisztte őrölt rengeteg gabonaneműekről nem is szólva, pedig annak is minden egyes szeme egy egész növénynek s csirája. Hátha még a szárazföldi s vízbéli állatok rengeteg számát vesszük, mennyi magot s petét semmisítenek meg, de nem csekély az élet azon csiráinak száma sem, a melyeket senki s semmi sem pusztít el, de azért mégis tönkre mennek, csak azért, mert nem sikerült nekik az életre ébredés s a léthez való viszonyok közzé kerülni. A halak s rákok petéinek jelentékeny számát elsodorja az ár a tenger hideg mélységéig, a hol tönkre mennek, ha odáig is már meg nem semmisültek, a fák s más növények szálló magvainak nagy részét vagy a vízbe, vagy a sivár pusztába viszi a szél, a hol azok elkorhadnak, illetőleg elszáradnak, azután hány makk fülled meg vagy fagy meg a rosz kezelés miatt, mennyi vadalma s vadkörtemag penészedik meg s milyen sok ákáczmag föl meg hasonló okból!

Bizony bámulatosan sokat tesz a természet a megtermékenyítés s a fajok csiráinak életképessége, de édes keveset azok megvédése s a fajok fenntartása érdekében!

Elmélkedéseimet a jegyző azzal szakította félbe, hogy elmondotta, mennyire ráillik az az emberiségre is;

mennyi most a lelketlen szülő, már csak az ő kerületében is, hány szegény gyermeknek adnak életet, a nélkül, hogy annak további sorsát biztosítanák, sőt némelyik anyja alig adta, már el is veszi erőszakosan magzata életét!

Hát bizony ilyen viszonyokat az erdészet is mutat-hat fel, miért is képezne kivételt ilyen általános sors alól? Milyen bő makk és egyéb magterméseink vannak, a melyeket sertéseinkkel sem birunk mindég felétetni, úgy, hogy nagyrésze ott pusztul, azután jön az a számos magtalan esztendő, a mikor jó volna a sertések gyomrából életre kelteni azt az oda temetett sok tölgyfa-csírát, de azt már nem lehet meg sem lelteni, mert maga a koporsó is megszűnt azóta lenni, mert magát a sertést is rég felfalta a telhetetlen ember.

Pedig magasztos példaképen előttünk lebeghetne az egyiptomi József bibliai bölcs esete, a ki a kövér hét esztendő feleslegét a sovány hét év idejére elraktározta. Makkot persze évekre nem lehet eltenni, de csemetékké lehet őket változtatni.

De a hol az meg is történt, a hol életre ébresztették a csírát, csemetét csináltak belőle, sőt ki is ültették, nem a lelketlen szülőre emlékeztet-e a legtöbb ültetés, azokra, a kik gyermekük további sorsával mit sem, vagy alig törődnek, a kik ezeket áldoztak, míg létesítették, de azután további százakat már nem akarnak áldozni, hogy meg is maradjon az, a mit oly drága költségen létesítették s ne nyomja el a gaz, a sok sarj s az ilyen fiatal ültetés sok más ellensége!?

a mélységben kis patak csörgedezett, öntözve a buja növényzetet, melyen egy juhnyáj vidáman legelészett, míg pásztoruk — egy napbarnított húszévesnek látszó ficzko — egy erdőőrrel beszélgetve, figyelni látszott a párkányon állókat, a mit azok a magasból nem vehettek észre, mert a gyönyörű kilátás szemlélésébe voltak elmerülve.

Mindketten szó nélkül, szinte megköyülve bámulták a csodás természet isteni játékát. A nap — ez a hatalmas izzó test — mindig lejjebb-lejjebb hanyatlott, míg egyszer csak végképen elsülyedt, de csak egy pillanatra, megaranyozva a meredek fal előtti rónát, hogy azután mint egy varázsütésre az áttört sziklarészen ismét elősugárzon, hátba világítva és megaranyozva a házaspárt.

Csodálatos pillanat volt ez, vajjon várták-e ezek a naplementét, e gyönyörű látványt, vagy mással foglalkoztak?

Egyszerre a férfi karját a nő felé nyujtá. A nő a mélység széléről visszafut a sziklafalig.

— Mi volt ez? — Kiáltá az erdőőr — ez az ember talán le akarja lökni azt a nőt? A nő elég jókor észrevette és kisiklott karjai közül.

— De mi ez ismét?

— Nézd csak Joe — szólt a juhásznak — a férfi követi a nőt, az nem hátrál előtte. Ránéz, beszélnek egymással. Vajjon mit akarhat? A nő nyugodtan áll,

még el is tekint tőle, csak egy taszítás kell s menthetlenül a mélységbe zuhan. Most ismét megragadja őt és hurezolja magával a párkány széléig, a nő kétségbeesetten védekezik. Meg kell akadályoznunk e gyilkosságot Joe, kiáltás neki, neked erős hangod van, hadd lássa a nyomorult, hogy tettének tanui is vannak.

— Már késő — mormogá a juhász — nézd most lendít egyet a nőn, a nő ingadozik, most elereszti, szent Isten vége van! A férfi is eltűnt. Nem látok semmit, azt hiszem, hogy megvakulok. A juhász utolsó kiáltására két csendőr bukkant eléjük a cserjésből. Az erdőőr meglátva őket, elbeszélé a történeteket, mire mind a négyen a hulla keresésére indultak.

Már sötétedni kezdett, és a vendéglőbeli kis társaság még mindig együtt ült.

— Térjünk nyugalomra kedves Gusztáv — hangzék az orvosné hangja.

Még egy kicsit várjunk, mondá Ward. Várjuk meg a kiránduló házaspárt.

— Vajjon vissza-e jönnek ide? Kérdé az aszszonyka.

— Alig hiszem — volt az adótiszt rövid válasza.

— Ugyan, ugyan — inté őket Ward — nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni. Így társalogtak, miközben folyton figyelték az utat. Egyszer csak a távoli kétes világításban egy alak jelent meg. Ward, ki mindent legelőbb vett észre, élénken felkiáltott:

Szálljunk magunkba, ismerjük be magunk s mások előtt is, hogy — tisztelet a kevés kivételnek — rosszul gazdálkodunk, a midőn a természet pazar példáját követve, olyan sokat áldozunk az erdősítések élelbeléptése vagyis a dolog csirája érdekében s olyan nagyon keveset költünk azok további fenntartására, pedig az volna a legfőbb kötelességünk: a már meglévők sorsát biztosítani; mielőtt egy lépéssel tovább mennénk s ismét ujakat s ujakat létesítünk a pazar természetet utánozva annélkül, hogy annak hatalmas és gazdag tárházával rendelkezni!

Az ember ebben nem utánozhatja a természetet, mert csirákat nem létesíthet, azért nem szabad azt a további lépésben sem utánoznia s nem szabad a már meglévőkkel szemben olyan mostohán eljárnia s őket a létért való küzdelemben magukra hagynia, bár ez a küzdelem az egyes egyedeket s ezzel karöltve az illető fajt edzi s emeli; mi azonban ezt szűkös közgazdasági viszonyaink mellett tétlenül nem nézhetjük, nekünk védenzeink érdekében a küzdelemben bele kell avatkoznunk, mint az édes szülőknek s nem szabad őket magukra hagyni, mint a mostoha természetnek, mely az ápolást nem ismeri s a csirák milliárdjaival pótolja!

Hathalmi Gabnay Ferencz.

Az apácza-lepke és a madárvédelem.

A tharandi erdészeti akadémia egy felhívást bocsátott közre, melyben utal arra, hogy a haladó erdőkul-

tura nagyban előmozdítja a káros rovarok és így az apácza-lepke elhatalmasodását is, mely folyton növekedő veszélyt képez az erdőkre nézve. Az akadémia arra figyelmezteti a közönséget, hogy az apácza-lepke ellen eddig alkalmazott irtási módok sikerteleneknek mondhatók, mert az eddig javasolt és megkísérelt eljárási módok részben hiábavalók, részben oly költségesek, hogy nem alkalmazhatók. A tharandi akadémia madárvédő-bizottsága kijelenti, hogy az eljárások és szerek eredménytelenségével szemben csakis a hasznos marak védelmétől és elszaporodásától várható orvoslás és ezért annál inkább utal br. Berlepsch ismert madárvédelmi intézkedéseire, mert a haladott erdőkultura nemesak nagyban kedvez a káros rovarok tömeges elszaporodásának, hanem tudvalevőleg megsemmisíti a hasznos rovarvő madarak természetes fészkelő helyeit, az odvas fákat, a bozótot stb.-it.

A gesztenyefa pusztulása.

Amerikában új betegség lepte meg a gesztenyefákat, mely az erdei és a díszkertben található gesztenyefaját fenyegeti. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter úr hirt véve a fatermelés ez új nagy veszedelméről, amerikai szaktudósítóját a baj tüzetes megvizsgálására utasította. A szaktudósító jelentése szerint a betegség egyelőre annyira új, hogy még az elnevezése sem megállapodott. Pusztítása azonban máris oly nagyarányu, hogy magában az Egyesült-Államokban körülbelül 25—30

— A férj egyedül, neje nélkül! Szent Isten, hol hagyhatta a feleségét? Itt valami rémes dolog történt.

— Olyan mint egy gyilkos — mondá az adótiszt — míg a körorvos neje összerázkodott. A férfi lassan, imbolygó léptekkel közeledett; arca halotthalvány volt.

Betérve a vendéglőbe, megkérde a vendéglőst, hogy van-e itt a közelben bíró?

— A városban a legközelebbi csak egy órányira van, de jelenleg itt is van egy a helyiségemben.

— Küldje szobámba, beszélni kívánok vele. A vendéglős egy időses úrral tért vissza, s bemutatá:

— A városbíró úr!

— Waldersee Gyula báró vagyok, mutatkozott be a bírónak. Kérem sürgős intézkedését, miután egy iszonyú szerencsétlenség történt nőmmel. Mi ugyanis, tekintve a remekszép délutánt, kirándultunk a weissensteini sziklához, hogy a naplementében gyönyörködjünk. Éppen el akartunk jönni a veszélyes párkányról, midőn nőm, vigyázatlansága folytán megcsúszott és lezuhant a mélységbe. Itt elhallgatott, kezeibe temetve arczát.

— Hazudik, meggyilkolta nejét — akart az adótiszt közbekiáltani — de a körorvos visszatartotta.

Kivülről nehéz léptek zaja hallatszott.

— Uram! Legyen erős, — szólt a bíró — itt hozzák neje hulláját. Az ajtó megnyílt s azon a pásztor, az erdőőrrel és a két csendőrrel lépett be, egy alakatlan tetemet hozva, melyet az ágyra helyeztek. A nő gyö-

nyörű szép arczát teljesen összeroncsolta a borzasztó esés. Mindnyájan hallgatagon néztük a tetemet s a báró is láthatólag megindult. Egyszerre a pásztor feltekintve, meglátta a bárót s ujjával rámutatva elkiáltá magát: Ő e nőnek a gyilkosa.

— Nem megmondtam, kiáltá az adótiszt is! Mindnyájan megdermedve az ijedségtől, néztünk a báróra.

A báró ónszínü arca még szürkébb lett s idegesen rázkódott össze. Felelni akart e rettenetes vádra, de torka felmondta a szolgálatot s csak hebegett.

A pásztor elbeszélte a látottakat, hogy miként taszította le a féltékeny férj nejét a mélységbe. Elbeszélését az erdőőrrel együtt esküvel megerősítették. A báró végre magához tért s leküzdve felindulását, tompa hangon mondá a bírónak:

— Uram a foglya vagyok, a gyilkos én voltam, s azzal megtörve roskadt egy székre. — Zilált állapotban, mintegy részegen törtetett át a kíváncsi tömegben a nő volt ideálja, a fess katonatiszt és egy fájdalmas kiáltással ráborult a tetemre.

— Katalinám én egyetlen szerelmem! Mily szerencsétlenné tett ez a nyomorult, a ki megirigyelte a boldogságunkat.

A csendőrök elvezették a roskadozó bárót, míg mi mélyen megilletődve néztük a féltékenységgel legujabb áldozatát.

millió dollárra becsülik a fertőzött erdők elpusztulása esetére az évi veszteséget. A betegséget, melyet gesztenyefa-kéreg-betegség, gesztenyefaüszök és gesztenyefaráknak neveznek, gomba okozza, melynek spórái a fa törzsén és ágán levő sebekben keresztül hatolnak be a fába. A károsítás főfészke a fa kérgének belső része és a fának növekedésben levő új rétege. A betegségnek első jele észrevehetetlen, később úgy jelentkezik, hogy a fa lombja gyorsan elszárad, végül pedig a kéreg alatt a betegség által körülövezett fa törzse vagy az ágai a következő évben teljesen elhálnak. A vész, mely úgy terjed tovább, hogy a spórákat a szél fáról-fára viszi, 1905-ben mutatkozott Newyork környékén s azóta nagy gyorsasággal terjed nyugat felé. A betegség terjedésének megakadályozására csak a megtámadott fák kivágása és a megbetegedett fák tovaszállításának megakadályozása célravezető, annál is inkább, mivel a betegség által megtámadott és elhalt faanyag a kereskedelemben épp úgy használható, mint az egészséges.

Erdőéri és vadőri szakvizsgák eredménye.

Az 1909. évben megtartott erdőéri és vadőri szakvizsgák a következő eredménnyel végződtek:

Mely erdőfelügyelőségnek	A vizsgázók száma	A vizsgázók közül			Nem nyert képesítést
		kitünő	jó	elég-séges	
I. Erdőéri szakvizsgák:					
Besztercebányai erdőfelügyelőség	22	1	12	7	2
Brassói "	10	2	3	3	2
Budapesti "	25	1	3	15	6
Kassai "	25	1	6	15	3
Kolozsvári "	32	5	12	11	4
Máramarosszigeti "	28	3	5	17	3
Miskolci "	27	1	4	7	15
Nagyszombeni "	10	2	1	7	—
Pécsi "	23	1	3	14	5
Pozsonyi "	19	4	7	7	1
Szombathelyi "	30	2	7	17	4
Temesvári "	75	23	9	27	16
összesen:	326	46	72	147	61
%	—	14.11	22.09	45.09	18.71
		81.29			
II. Vadőri szakvizsgák:					
Budapesti erdőfelügyelőség	3	—	3	—	—
összesen:	3	—	3	—	—
%	—	—	100.00	—	—

A róka és törbbejtése.

Irtá: Gy. Gy.

I.

Világszerte a legelterjedtebb szörmés ragadozó a róka, a melyet ráadásul a rókaüzés sportja kedvéért Angliában és Irhonban még külön védelemben is részesítenek, a mire igazán rá nem szolgált, mert ravasz

rablóműveletei ellenében ezerféle megtorló intézkedéssel kell élnünk, melyek közt a törbbejtés fontos szerepet játszik. A különböző töröket előállító gyarak, köztük a Weber Rudolf-féle Haynauban, ezek szerkesztését ma már olyannyira tökéletesbíteni igyekezett, hogy azokkal a legfertélyosabb rókán is kifoghatunk. A gyakorlatban tán legnépszerűbb a tányérvas, így tehát ezuttal elsőbbsen ennek beállítása körül követendő s eléggé messzemenő gondot igénylő eljárásról kívánok egyet-mást elmondani. Előrebocsátom azt, a mit a hivatásos vadászember egyébként amúgy is jól tud, hogy más az eljárás módozata az erdők belterületeire és más megint a nyílt, szabad mezők területeire helyezett rókasasak beállítása körül.

A róka rablótait, tél szakában, a midőn leginkább ráérünk ellene felvonulni, főként nyomai a hóban fogják elsősorban tudtunkra adni. E nyomok iránya akkor, ha a róka szokott nyugodt trappolásban halad tova, a következő: ● ● ● ● ●

Ellenben ha menekülő utakon van, ilyformán alakul az:

● ● ● ● ●

A nagyobbik ponton van ilyenkor a test egyensúlya s így az valamivel szélesebb nyomot hagy a többinél.

Ákár tányérvas, akár pedig egyébnemű szerkezet beállításáról legyen is szó, el ne feledkezzünk arról, hogy a róka állandóan gyanakodó, szerfölött bizalmatlan természetű ragadozó, minélfogva a szerkezetek helyének kiválasztását, a vasak előkészítését s a csalétek kitételét mindenkor messzemenő gondnal elintézzünk. Mindaddig, a míg a talajt a csontkemény fagy meg nem szilárdítja, teljes sikerrel alkalmazhatjuk a tányérvasfelét, ám ha a szilárdra fagyott talajba azt már kellően be nem erősíthetnők, úgy előnyösebb a hattyúnyakszerkezet igénybevétele. A nyílt mezők szabad területein a vasakat késő őszi szakában is beállíthatjuk, míg az erdőkben felállítandó vasakkal az előművelés már nyár folyamán megkezdhető, hogy így a róka teljesen hozzászokjon a szerkezetek környékéhez.

Nyílt területekre helyezett vasakat célszerű az erdőszegélytől 30—200 lépésnyi távolban elhúzódnó szántóföldek, takarmánytáblák barázdái közé állítani. Itt azért a kissé kiemelkedő, magasabb, száraz, vízmentes pontokat kell a beállítás céljául kiválasztanunk. A rugó szerkezetét rendszerint, a szélre való tekintettel, dél-nyugatnak szokták irányítani.

A kiválasztott barázdák mentén kellőleg kímélyítjük a talajt, hogy a vasat e mélyedésbe szilárdabban beállíthassuk.

A csalétek elhelyezéséhez is jó eleve kell hozzálátnunk, hogy így a róka a vasak környékét előzetesen megszokja. Nemcsak a vasat kell azért a barázdák kihányt földanyagával s esetleg némi lóganéjjal elföldni, hanem a vasaktól pár lépésnyire elhelyezendő csalétekfelét is ajánlatos földdel könnyedén beföldni, nehogy azt egyéb ragadozóféle, legkivált varjú vagy szarka könnyű szerrel előkaphassa. A finom szimatú róka

a földhányás alatt is rá fog aztán találni az előtte kedves csemegefélére. A csalogatás biztosítása szempontjából a csalétket borító földhányást be is permetezgetik holmi szagosító anyaggal, a minőt a csapdagyárakban pár fillérért bárhol beszerezhetünk.

Azért a nyílt területeken a vasak beállítására kiválasztott barázdák közül legajánlatosabbak azok, a melyeken át a róka amúgy is csapát tart. E csapák mentén ajánlatos a róka útvonalain végig, főként az erdőtől a vasak helyéig elvonuló utakon holmi friss zsigerféléket párszor végig vonszolni, hogy ezzel a róka könnyebben a vasak tájékára szoktatható és csábítható legyen. A kitett csalétket lehetőleg naponként, legezészerűbben a reggeli órákban kell szemle alá venni, hogy megállapíthassuk azt, vajjon fölvette-e a róka a kitett csalétket. Ha megbizonyosodtunk affelől, hogy róka volt az, a mely a csalétket elfogyasztotta, tüstént gondoskodnunk kell a csalétek megújításáról; ám a vasat azért csak akkor kell fogóképes állapotba helyezni, ha a róka a csalétek fogyasztása közben egyben látható nyomát is hagyta ottlétének. Az ilyen szagos nyom kétségtelenné teszi azt, hogy a róka a vasak helyén immár teljesen otthonosan érzi magát, így tehát gyanút többé nem táplál. Ez esetben aztán tüstént hozzá kell látnunk a vasak működőképessé tételéhez.

A már odahaza eleve kipróbált szerkezetű tányérvason kívül ásót, kapát viszünk ki magunkkal; továbbá egy zsákot száraz lóganéjjal megtöltve. A kiüresített zsákot arra használhatjuk, hogy azon állva és térdelve végezzük a beállítás gondos műveletét; a róka alig vehet így tudomást az emberi nyomok gyanutkeltő jelenlétéről.

A fiatalabb és így tapasztalatlan róka rendszerint már az első éjek valamelyikén a vasba fog kerülni, míg a helyhez egyébként hozzászokott idősebb, de kitanultabb fortélyos róka a későbbi éjek valamelyikén mégis csak hatalmunkba fog kerülni akkor, ha a vas és a csalétek beállítása körül az összes elővigyázati intézkedéseket el nem mulasztottuk. Ha a helyhez szokott róka az elfogyasztott csalétek daczára csapdába nem kerülne, biztosak lehetünk affelől, hogy a felállítás körül hibát követtünk el, esetleg a vas körül egyéb állat vagy avatatlan emberkéz babrált, a mitől a róka gyanut fogott. Ez esetben a szerkezetet alapos szemle alá kell vennünk, az esetleges hibát felkutatnunk és kijavítanunk s a csalétek kirakással az egész művelet megint újból kezdenünk; esetleg más egyéb alkalmasnak mutatkozó helyen a vasakat teljesen újból be is állítanunk.

Csalogató zsigerféle közül legajánlatosabb a nyúlé, hús-nemüből pedig a macskahús, a melyből zsírban kockákra piritott darabkákat szoktak csalétekként felhasználni.

Ha a róka a tányérvasba került, a szerkezetet vízzel kell tisztára öblögetnünk, avarral vagy száraz fűnemüvel pedig letörölgetnünk. A melyik vasban már benne volt a róka, abban rendszerint több rókát is fogunk törbeejteni. A mennyiben a vasat a rozsdá-

kikezdte volna, azt újból kell befényezni. Olyan fényező anyagot, a melylyel a rókavasakat bevonni szokták, a csapdagyárosok külön e czélra készített vegyületekből jutányosan szoktak előállítani.

A hol az erdők külső szegélyén, szántók, rétek stb. között a vasak beállítására alkalmas barázdát nem találunk, ott az ekével magunk vághatunk egy-két keskenyebb barázdaféléket. A vasat czélszerű aztán olyan pontra állítani, a hol 2-3 ilyen ekebarázda kereszteződik. A vasakat itt is rendszerint a felszántott föld anyagával kell észrevétlenné tenni. Ilyen helyeken nem egyszer czélszerűnek bizonyult a tányérvas körül emelt egy-két földhányásféle is. Az óvatos róka ugyanis kikerüli a földhányásokat, hogy aztán túlélvigyázatos kerületesei közben éppen a földhányások közt ólalkodó rejtett vasba kerüljön.

Nagyobb csalétekként itt-ott eredménynyel használnak dögtestet is; így nevezetesen elhullott sertés, kecske, juh stb. maradványát. Alig észrevehetően a föld szintjével egyenlő magasságra beásott dögtest körül 2-3 vasat is beállíthatunk. Ha aztán a róka a dögtest állandó látogatójává szegődik, igyekeznünk kell az elhelyezett vasakat sürgősen működőképes állapotba hozni.

Vízpartok mentén elhúzódó kisebb szigetecskéken örömet elidőzik a róka, hogy idejét ott sütkérezéssel, sőt halászatgátással töltsse. Ha alkalmunk akad egy-egy ilyen helyen számára néhány vasat ügyesen beállítani, aránylag sokkalta hamarabb fogunk ott célt érni, mint bármintó egyéb törbeejtő területen. (Vége következik.)

Moderator.

Ez elnevezés alatt Gustav Genschow & Co. berlini czég oly készüléket hirdet, mely a lövés dőrejének tompítására szolgál. Nem egyéb, mint egy réz cső, melybe egy külön kisebb, de már csavarmenetekkel ellátott cső illeszkedik s melyet a fegyver végére felsavarnak. Tagadhatatlan, hogy ez elmés készülék, mely a fegyver durranását annyira tompítja, hogy annak hangja alig néhány lépésnyire terjed el, hasznos jelentőséggel bírhat a czéllövészetnél s különösen kisebb szobafegyverek használatba vételénél, a mikor a lövések zaja kellemetlen s úgy a fegyvert használó egyénre, mint annak környezetére is zavarólag hat. De tekintve azt a veszedelmet, melyet e készülék a fegyver dörrenésének elfojtása által a vadorzóknak és orgyilkosoknak kezében magában rejt, közbiztonsági és vadvédelmi szempontokból egyaránt felette kívánatos volna, ha annak forgalomba hozatala, vagy legalább hazánkba való szállítása a legszigorubbán betiltatnék, annyival is inkább, mert e czég azt egyelőre csak a Tesching és Bayard-féle karabélyok részére készíti, de már is jelzi, hogy azt bármely löfegyver részére alkalmazható alakban is előállíthatja. (.....!)

Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: *Hreblay Emil* m. kir. gazdasági felügyelő.

Páva-galambok tenyésztéséről. Nincs szebb látvány mint egy falusi, tanyai vagy erdei ház galambokkal élénkítve. Hát még milyen díszes és szép látvány az, ha a galambok nem közönségesek, hanem faj- vagy díszgalambok.

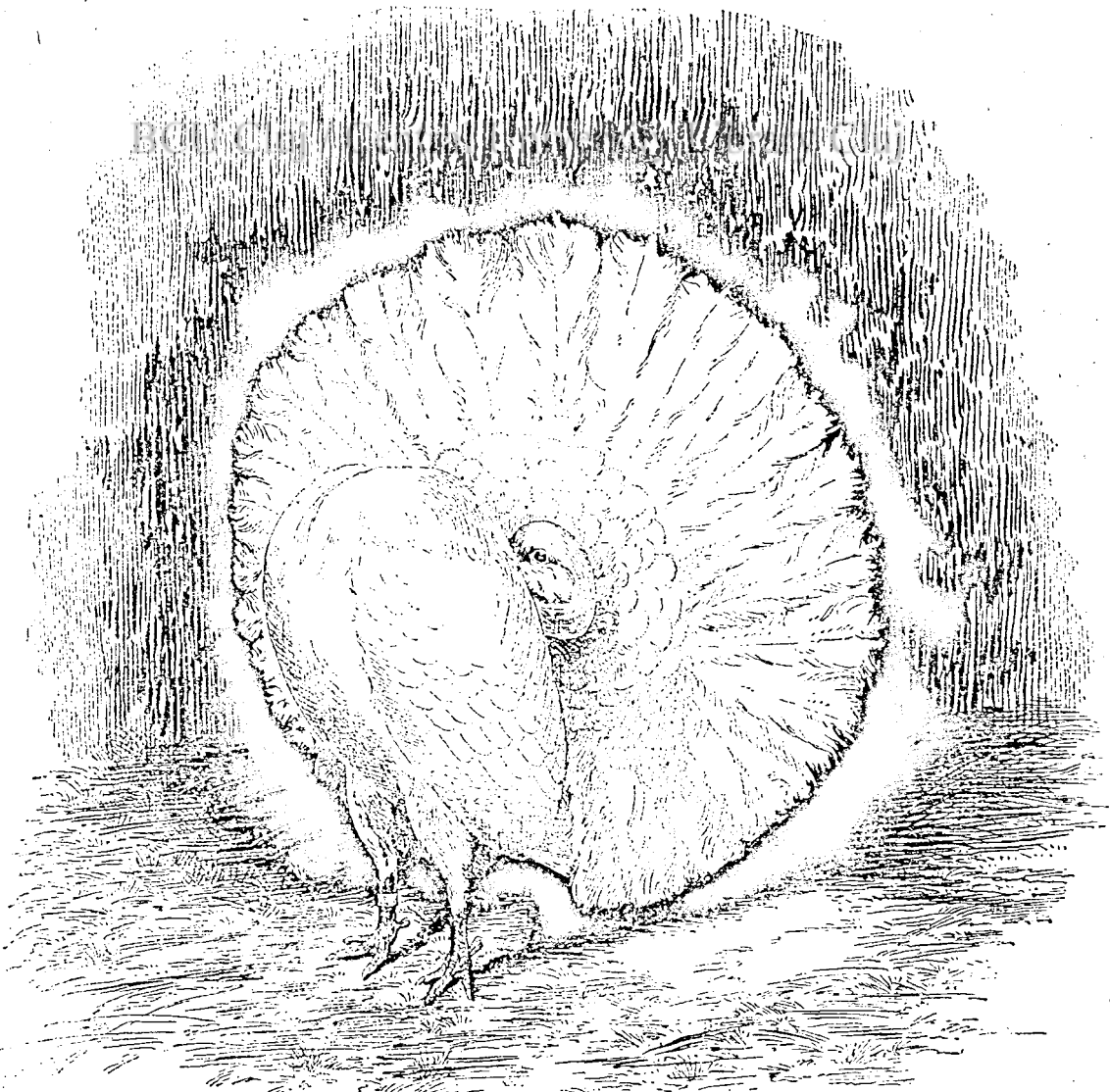
Többféle dísz-galambfajtaival tettem már tenyésztési kísérletet, figyelmem azonban mégis legjobban a páva-galambok felé irányult, melyeknél úgy a testalkatra, mint a tollazat színére és növésére nézve meglepő eredményeket értem el. A páva-galambok tenyésztése, noha a tökélynek elég magas fokán áll, még fejlesztésre van utalva, a mi türelem, kitartás és szorgalom mellett, feltétlenül még elérhető. Míg az angolok csupán a madárnak külső átalakítására törekedtek, addig a németek minden igyekezete az volt, hogy a galambot minél többféle színben tenyészessék ki. Így fehérén kívül ma már látunk egyszínűeket feketében, kékben, vörösben, sárgában és izabella-színekben; kékek és feketék fehér szegélylyel; továbbá fehéreket különféle színű farkokkal, u. m. vörös, sárga, kékes, szürke, ezüst, fekete és barnával;

színeseket fehér farkokkal. Majd látunk paizsos pávákat sárgában, vörösben, barnában, világos kékeket fekete szalaggal; kovácsolt-sötétkékeket fekete vagy ezüst szalaggal; fekete és fehér tarkákat fekete farkokkal, valamennyit bóbítával avagy anélkül.

Daczára, hogy a páva-galambok tenyésztése nem ütközik nagy nehézségbe, mégis a valódi jó példányok meglehetősen ritkák. A kiállításokon kitüntetett fehér pávák többnyire a skótpávák keresztezései és ezeket rendszeren összezavarják úgy az angolokkal, mint a skótokkal.

Az angol páva a skót pávától alak és nagyságra nézve különbözik, a mennyiben a skót páva kisebb és élénkebb, úgy hogy egy pillanatig sem tud nyugodtan maradni, míg az angol páva jóval flegmatikusabb. Az angol páva nyaka jóval rövidebb a rokonánál, melynek nyaka hosszabb és hattyúszerűen nyúlik hátra egészen a farkig. Az angol pávák farka szép, lapos, felálló, tollai hosszúak, szélesek és szépen egymáshoz simulnak, de nem annyira frizírozottak, mint a skótoké.

A skót páva az angolnál elegánsabb; feje kisebb és szépen ívelt; nyaka imponáló kinézést kölcsönöz a madárnak, farka teltebb. A skót pávák élénkségüknél fogva nehezebben tenyészthetők.

Fehér pávagalamb.

A «jelzett» páva-galambok tenyésztése különösen ajánlatos. Testalkatuk azonos az angolokéval; farkuk tollképződése — eltekintve a frizurától — hasonló a skót pávákéhoz, noha a jelzettek nem rendelkeznek olyan eleganciával, mint a skótok; de behozzák azt a hiányt szép színvegyületükkel. Különösen kiemelendők az úgynevezett színes farkúak, vagyis a fehér-testű színes farkúak, avagy éppen megfordítva a színes testű fehér farkúak. Ezeknél a jelzett páváknál a színvegyület igen szépen kidomborodik, a mennyiben a fark más színe a test színét élesen előtérbe állítja. Hasonlóképp igen tetszetős külsőt kölcsönöz a pávának paizsos rajza is. A paizsos pávák jelzése azonos a hasonló nevű német sirálykákival; a színes farkú pávák meg a hasonló német sirálykával állanak egy rajztervezeten.

Takarmányul legalkalmasabb árpát használni, ezenkívül nem szabad a dűczből sem a méznek, sem a sónak hiányozni. Fürdő- és ivóvizet naponként kétszer is kell nyújtani nekik.

A tenyésztés eredménye a rendes etetéstől függ. Naponta leghelyesebb kétszer etetni ugyanazon órában és időben. Soha sem tanácsos több eledelt nyújtani nekik, mint a mennyit felesznek.

Ezek a főbb tudnivalók, melyeket pávatenyésztésemben alkalmazni szoktam. Nagy örömmre fog szolgálni, ha jelen soraim az ügynek minél több páva-galambtenyésztőt szerezne, mert nem lehet tagadni, hogy a pávagalambok úgy szép és különös alakjuk, mint könnyű tenészthetőségük miatt érdemesek arra, hogy figyelmünkre méltassuk.

Lapunk mai számában bemutatjuk a fehér pávagalambot.

(bl.)

Almák elvermelése. A hannoveri erdő- és mezőgazdasági ujságban az almák elvermeléséről egy kerületi állatorvos a következőket írja: Tudvalevő dolog, hogy a burgonya és egyéb zöldségféle legtovább és legfrissebb állapotban a földbe ásva tartható el, a hol az ízéből sem veszít semmit; ezt a legjobb pinczénél sem érhetjük el. Ez az eltevési mód az olcsóbb, közönségebb fajta almánál bizonyára szintén beválna, azonban a jobb fajta almák nem mindegyikénél, a mint ezt következő tapasztalataim igazolják. Én az almákat, miután azok mindegyikét ujságpapírba csomagoltam — talán még jobb lett volna selyempapírba csomagolni — olyan erős ládába raktam, a mit az egerek nem rághatnak ki s a közöket alomtözeggel töltöttem ki. Az erősen leszegezett ládákat a föld színében elásattam s nagy halom földdel úgy takartattam be, hogy a fagy a ládába be ne hatolhasson. Ezt novemberben akkor tettem, mikor már az almák jó ideig a pinczében voltak széttergetve. Az almák nagyobb része téli arany-parmén és kis szürke renette volt, melyek részint kertben, részint útszéli fákön termettek, továbbá volt köztük egy előttem ismeretlen fajta, közép nagyságú, zöld, keményhéjú almafaj s kísérletképen még egy Belle de Pontoise almát is tettem a ládába. Április 2-án a ládát kiásattam s akkor azt láttam, hogy a téli arany-parmén almák nagyon

rosszul teleltek, a mennyiben az almának több mint a fele megpuffadt, lágy, puha, kásás lett s részben már rothadni is kezdett. A láda alsó részén néhány alma friss kinézésű és sima maradt ugyan, de ezek is kásásak lettek és aromájukat is elvesztették, és csak alig egy-kettő maradt meg kifogástalanul.

A többi almafajták ellenben kifogástalanul teleltek s közülök csak nagyon kevés rothadt meg. Míg ugyanaz a fajta szürke renette alma, a mely a pinczében volt eltéve, mindjárt karácsony után elkezdett fonnyadni, puhulni és rothadni, úgy hogy hamarosan el kellett azokat fogyasztani, azalatt azok a szürke renettek, a melyek a földbe voltak elvermelve, teljesen frissek, simák, kemények maradtak és úgy néztek ki, mintha akkor szedték volna azokat a fákról. Ezek az almák oly tömörök és kemények voltak, hogy még enni sem lehetett. Éppen ilyen jól tartotta magát a zöld alma is, a mely különben alakja és aromás íze után itélve — eltekintve vastag héjától — valami csemegealma lehetett.

De különösen meglepő volt a pinczében telelt és a kertben elvermelt Belle de Pontoise alma közti különbség; míg a földbe elásott alma gyönyörű friss, fénylő, sima és zöld kinézését megtartotta s úgy nézett ki, mintha akkor szeretett volna a fáról, azalatt a pinczében eltett alma fonnyadt, ránczos, sárga és csunya lett.

Az elvermelt almák azután a pinczében még sokáig, egyesek egész június közepéig is elállottak s csak a megmaradt néhány téli arany-parmént kellett hamarosan elfogyasztani.

(— h.)

A fagy behatása a kocsik vas alkatrészeire. Ha egy koci erős fagnál hosszabb ideig a szabadban áll, akkor annak vas alkatrészei teljesen átfagnak. Ilyen átfagyott állapotban a vas elveszti normális szívósságát és ruganyosságát s merev, törékeny lesz, a minek következtében azután gyakran megesisik, hogy egyik-másik vas alkatrész rövidesen eltörik; különösen gyakoriak erős fagnál a tengelytörések. Azért vigyáznunk kell arra, hogy olyan kocsival, a melynél azt hisszük, hogy a tengely át van fagyva, kátyúba, gödörbe, árokba be ne zökkenjünk, vagy kerékvetőnek neki ne menjünk, mert ilyenkor könnyen eltörik a tengely. A kerékabroncs, mint minden átfagyott tárgy, összehúzódik s kemény úton, vagy kövezeten szintén könnyen elpattan. Eddigelé még nem ismerünk olyan szert, a mi a vasat a fagy hatása ellen megvédené s azért az ilyen törések miatt nem szabad a kovácsot okolni.

Mielőtt tehát egy átfagyott kocsiba befognánk, győződjünk meg arról, hogy a tengelyek milyen állapotban vannak. Nyáron a híg kocsikenőcs, vagy patent-tengelyeknél az olaj gyors felhasználódása és kifolyása következtében a tengely gyorsan felmelegszik. Télen viszont a kellemetlenség abban nyilvánul, hogy a kocsikenőcs, vagy az olaj a nagy hidegben keményre fagy s így a tengely surlódó felületein nem folyik szét. A keletlen, surlódó részek erősen nyikorognak s ilyenkor könnyen beáll a törés. Különösen gyakori ez az eset

akkor, ha a kocsi hosszabb időn át, kemény hidegben mozdulatlanul állott és nehéz teherrel megrakva indulunk vele útnak.

Télen a kocsikenőcsöt és olajat hígabbra kell készíteni, mint nyáron. Ha egy kocsi éjen át, vagy különösen ha több napon át használatlanul kemény hidegben kint állt és azután nehezebb felteherrel akarunk azzal útra kelni, úgy eleinte, addig, amíg a kenőcs a tengelyek normális felmelegedése következtében a tengelyeken egyenletesen szétterjed, csak lassan és óvatosan kell hajtani.

(— h.)

Különfélék.

Kinevezések. A nagybányai m. kir. főerdőhivatal főnöke Kormos Sándort és Szirmai Pált főerdőörökké (I. oszt. altisztekké), Gora Jakabot, Magos Ferenczet és Marcsán Gyulát erdőörökké (II. oszt. altisztekké), Demuth Lajost pedig I. oszt. erdőlegényné nevezte ki.

Élő ebek kiállítása az 1910. évi wieni első nemzetközi vadászati kiállításon. Az 1910. évi wieni első nemzetközi vadászati kiállítás nagyszabású kereteiben az élő ebek időleges kiállítása is terybe vétetett. Ezen kiállítás önként értetőleg csupán időszakai jelleggel fog birni s tartama csak rövid időre fog kiterjedni. Ezen kiállítás szervezésének előmunkálatai a kiállítás wieni vezérbizottságának értesítése szerint most vannak folyamatban és annak kiterjedése alkalmazkodni fog az ez irányban előzetesen megnyilvánuló érdeklődéshez. A kiállítás magyar osztályának rendezésére alakult *Magyar országos bizottság* e helyütt azon kérelemmel fordul az érdeklődőkhöz, miszerint ezen kiállításon való részvételüket vele mielőbb közölni sziveskedjenek, egyelőre csupán azon czélból, hogy a kiállítók száma és az igénylendő terület nagyságáról hozzávetőleges tájékoztatást szerezhessen. Ezen előzetes jelentkezés természetesen nem kötelező és kötelezővé csak akkor fog válni, ha az élő ebkiállítás részletes feltételeit a bizottság közölni fogja s ha az abban foglaltak a résztvenni szándékozó fel fogásának meg fognak felelni. Ezen előzetes jelentkézések szóbelileg vagy írásban *«Az 1910. évi wieni első nemzetközi vadászati kiállítás magyar országos bizottsága»* (Budapest, V. Zoltán-u. 16. Telefon: 163—88) czimére intézendők.

Fa- és bokorültetés tilalma. Fölmerült konkrét eset alkalmából elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a budapesti királyi tábla: Nincs törvényes gyakorlat, mely a tulajdonost eltiltaná attól, hogy telkén fát vagy bokrot ültessen; nem lehet tehát a tulajdonost a fák vagy bokrok kivágására kötelezni, azt pedig nem lehet megakadályozni, hogy a fa és bokor árnyékot vessen s a levegő járását gátolja a szomszéd telken. Ily ültetévennyel szemben a szomszéd joga arra szorítkozik, hogy a galy és gyökér átnyulását saját területén ne tűrje meg.

Sáskapusztítás ok az adó elengedésére. Fölmerült eset kapcsán kimondotta a közigazgatási bíróság, hogy

a rét termésében sáskapusztítás által okozott elemi csapás esetében, ha a sáskapusztítás egész dűlőket magában foglaló területre terjedt ki, helye van az elemi kár ezimén való adóelengedésnek.

Lovak farkainak csonkítása. Az Északamerikai Egyesült Államok egyikében Massachusetts-ben a büntetőtörvénykönyv 212. fejezete 72. §-a a következő rendelkezést tartalmazza: A ki a ló farkesigolyáját megcsonkítja, vagy a ki ezt elrendeli, vagy tudva megengedi azon a területen, a melynek tulajdonosa, bérlője vagy hasznélvezője; vagy a ki az ily csonkításnál jelen van vagy segítkezik, egy évig terjedhető fogsággal és 100—300 dollárig terjedhető pénzbírsággal (500—1500 kor.) büntetetik. Ha valahol egy ló ily csonkításból eredő friss sebbel találtatik, akkor ez a lelet a kihágás üldözésének alapjául tekintendő.

Az állam mint munkaadó. A hivatalos statisztika szerint a magyar államnak ebben az esztendőben 271.429 alkalmazottja van. Ebből 62.000 tisztviselő, 64.000 altiszt, 12.000 szolga, 33.000 állandó munkás. Az egésznek fele, körülbelül 138.000 a kereskedelmi miniszteriumhoz tartozik, 70.000 a pénzügyminiszteriumhoz, a maradék eloszlik a többi kormányzati ág között. A horvát-szlavón minisztériumra 13 esik. Érdekes eredményre jutunk, hogy ha a statisztikát abból a szempontból vizsgáljuk, hogy hány alkalmazott jut közvetlen produktív ipari és kereskedelmi tevékenységre. Ezek az adatok tájékoztatást nyújtanak arra nézve, hogy a magyar állam milyen mértékben tart fenn kereskedelmi és ipari üzemeit. Az állami vasgyárakban van 19.000 munkás, 435 tisztviselő, 330 altiszt és 220 egyéb vasgyári alkalmazott. Az államvasutnál van 6270 tisztviselő, 39.000 altiszt, 49.000 állandó munkás és 6300 egyéb alkalmazott. A dohánygyári tisztviselők száma csekély. A dohánygyári munkások száma 21.000. Az állami nyomdánál 464 munkás, a kincstári sóbányákban 2350, a fém- és opálbányászatnál 7200, a fémkohászatnál 920 és a pénzverésnél 115 állami munkás van alkalmazva.

A vadór halála. Tragikusan pusztult el, mint Pozsonyból jelentik, Kresmár János vadór gróf Károlyi Lajos magasfalui erdőségében. A harminczkiléncz éves embert az erdőben holtan találták, de a vizsgálat megállapította, hogy saját vigyázatlanságának az áldozata. Kezében tartott fegyvere véletlenül elsült és a töltés a fejébe hatolt. Az elhunyt az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárnál baleset esetére — a mint meggyőződünk — nem volt biztosítva s így hátramaradottjai ezen jótékony intézmény segélyeiben nem részesülhetnek.

1200 koronás haláleseti segély. Ifju Kaiser Mihály magyarbodzai (Háromszék várm.) járási erdőszolga szeptember hó 4-én délután 6—7 óra között Maris György ottani lakos kertjében töltött lőfegyvereket kötött ki azon czélból, hogy ily módon a kertbe járó medvét elejtse. Ifju Kaiser Mihály a már lövésre felkészített lőfegyver irányába menvén, a fegyver kalapá-

csához erősített zsinoget kezével véletlenül megérintette, minek folytán a fegyver elsült s a lövés őt halálosan találta. A hivatalos eljárás megállapítván a baleset okozta halált, az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár, miután az elhunyt háromszoros II. csoportbeli rendes tagja volt, tagságonként 400 koronát, vagyis összesen 1200 korona haláleseti segélyt utalványozott az elhunyt özvegyének.

Időjelzés. A «Meteor» december hóra a következő időjelzést teszi közzé:

December hó változási napjai 4., 7., 12., 13., 16., 20., 21., 23. és 26-ára esnek. Ezek közül legerősebb hatásuak a 7., 12., 16., 21. és 26-ikiak. A 7-iki hideg, szeles, vagy viharos; a 12-iki enyhült; a 16-iki csapadékos; 21-ikén a csapadék növekedik, hóesés; a 26-iki erős hideg jelleggel.

Szerkesztői üzenetek.

Wieni. Annak, hogy a hivatal még nem kapott választ, az az oka, hogy a miniszterium ebben az ügyben még nem döntött s így mi sem tudhatjuk, hogy az ügy milyen elintéztést fog nyerni.

G. A. 1. Hizlálásra befogott sertéseinek tetve ellen vegyen a gyógyszerárban tetű- vagy higanyzsírt s ezzel kenje be az előzetesen jól lemosott és lekefélélt disznók egész testét s tiszta szalmával almozott ólba hajtsa be őket. A bekenést 2—3-szor kell ismételní a test minden szőrös részén s különösen a fülek megett és a maron. — **2.** Indiai fehér futó-kaesát a segesvári baromfitenyésztési egyesületnél, vagy ha ott már nem volna, úgy Senior Joh. Martin-nál Lehre bei Berlin baromfitenyésztő cégnél szerezhet be. — **3.** A vadászatról szóló 1883. évi XX. törvényezikket Nagel Ottó könyvkereskedőnél Budapesten (VIII. Múzeum-körút 2 szám) rendelheti meg. Egyébiránt ez a törvény az «Erdészeti zsebnaptár»-ban is benn van s azt, mint lapunk előfizetője 2 kor. kedvezményes áron rendelheti meg.

K. J. Miután pontos címét és lakhelyét nem írta meg, a hirdetést nem közölhetjük, mert ha valaki kérdezősködni találna az Ön czíme után, úgy azt nem tudnánk az illetővel közölni. A hirdetést újból küldje be nekünk és tudassa velünk pontos címét (állását és lakhelyét), mert ennek ismerete nélkül nem lehet a hirdetést közzétenni. A levélborítékról sem tudtuk a feladó állomást kibetűzni.

B. E. Hirdetését díjmentesen csak egyszer közölhetjük; ha a hirdetés többször kívánja közzététetni, úgy a többiért a rendes hirdetési díjat meg kell fizetnie. Irja meg tehát, hogy hajlandó-e fizetni és igenlő esetben a hirdetés hány-szor hozzuk.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Szakvizsgázott erdőőr, 14 évi erdészeti gyakorlati szolgálattal, ki a legújabb rendszerű angol fűzántenyésztéshez is ért, január 1-re állást keres. Czíme a szerkesztőségénél megtudható.

Gyakorlatszerzés czéljából erdőlegényi állást keres három polgári iskolai osztályt végzett 16 éves fiú. Igényei szerények, úgyszólván nincsenek. Czíme a szerkesztőségénél megtudható.

Erdőlegényi, vagy vadászlegényi állást keres 20 éves, erőteljes, tisztességes fiatalember, ki már két év óta áll mint vadász alkalmazásban. Beszél és ír

magyarul. Az állást bármikor elfoglalhatja. Czíme a szerkesztőségénél megtudható.

Alkalmazást keres erdőőri szakvizsgával bíró fiatal, nős egyén, a kinek a külszolgálatban és iroda-kezelésben megfelelő jártassága van és kitünő ajánlatokkal rendelkezik. Czíme: Bihari Ernő, Kiskúndorozsma (Árpád-uteza 5. szám) Csongrádmegye.

HIRDETÉSEK

Kitünően szakvizsgázott egyén, ki úgy az erdészet, valamint az apró és magasvad tenyésztése és vadászata körül igen jó gyakorlattal bír, állását változtatni óhajtaná. Felhívja különösen oly uradalmak figyelmét, hol vadaskertet, avagy az angol rendszerű fűzántenyésztést óhajtják létesíteni, avagy már meglévőt kezelteni. Szíves megkeresést kér «W. S. erdészeti számvevő Baranya-Sellye» czímen.

(t. III. 3.)

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott urad. erdőhivatalnál lemondás folytán megüresedett erdészegédi állásra pályázat nyitattik.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötte: 1220 K. fizetés, circa 150 K. lődij, évenként egy öltöny nyári és téli egyenruha, 8 ürméter kemény dorongfa és végül egy bútorzatlan szobából álló lakás.

A pályázótól megkívántatik: a) magyar állampolgárság, b) valamelyik erdővédi szakiskola sikeres elvégzése és a szakvizsga letétele, c) a magyar és német nyelvnek úgy szóban, mint írásban való tökéletes bírása és végül ép, erős testalkat. Az alulírott erdőhivatalhoz címzett és bizonyítvány-másolatokkal — melyek vissza nem küldetnek — ellátott kérvények legkésőbb december hó 10-éig adandók be, és az állás 1910 január 1-én feltétlenül elfoglalandó.

1909, november hó 11-én.

Grót Breunner örökösei
erdészeti hivatala Zseliz.

Heydrich. urad. főerdész.

(4.)

558/1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A bottyáni közalapítványi erdőben egy szakvizsgázott erdőőri állás betöltendő a következő javadalmazással:

- évi fizetés 600 kor., utólagos havi részletekben;
- tűzifajárandóság 12 ürm³ kemény dorong tűzifa;
- főbb járandóság 2 kat. hold;
- természetbeni lakás.

A pályázati kérvények eredeti vagy másolati okmányokkal felszerelve folyó évi december hó 15-ig a pilismaróti m. kir. közalap. erdőgondnoksághoz betejesztendő és az állás 1910. évi január hó 1-én elfoglalandó.

A szőlőműveléshez értők előnyben részesülnek.

Pilismarót, 1909. évi november hó 24-én.

(6.)

Tirts Rezső, kir. főerdész.

Csinos, magastermetű, főerdőr leánya, 1000 kor. hozományyal, ismeretség hiányában, férjhez menne csinos, magastermetű, barna főerdőr vagy erdőőrhez. Leveleket «Barna jáger» jeligére főposta restante Pécs. (5.)

1495. 909. szám.

Pályázati hirdetés.

Illyudvármegye közigazgatási erdészeti bizottságtól nyert felhatalmazás alapján az alsóvárosi, bózesi, puji és vulkáni kerületi erdőri állásokra ezennel pályázat nyitattik.

Évi kezdőfizetés 700 korona, mely négy évi kifogástalan szolgálat után 800 és újabb négy évi ily szolgálat után 900 koronára emelkedik.

Pályázhatnak 24 évet betöltött és 40 évnél nem idősebb szakvizsgázott erdőri.

Sajátkezüleg irt folyamodványok alulirt hivatalhoz folyó 1909. év december hó 15-ikéig nyújtandók be és keresztlevéllel, továbbá orvosi, erkölcsi és szolgálati bizonyítványon kívül az erdőri szakvizsgálati bizonyítványval is főszerelendők.

A magyar nyelvnek bírása elengedhetetlen kellék, a román nyelvben való jártasság előnyt biztosít.

Déva, 1909 november hó 11-én.

(2.) **M. kir. állami erdőhivatal.**

Eladó erdei facsemeték.

			Kor.
Szil ulmus am. nigra	1 éves iskol.	c. 60/70 cm.	ezre 10.—
Nyír	1 " " "	60 " "	12.—
Körös	2 " " "	70/80 " "	15.—
Körös magonez		10/30 " "	7.—
Canadai nyárgyökös dugvány	1 éves	70/100 " "	25.—
Jegye " " "	1 " " "	60/70 " "	20.—
Jegye nyár alléfa		2 1/2 m. 1 drb	1-50
Vadgesztenye magonez			ezre 25.—
Köröslévelü jubar magonez	c. 50	cm. "	10.—
Orgona a fáczánosból	" 50	" "	12.—
Canadai nyárdugvány	" 60/90	" "	6.—
Jegye nyárdugvány	" 60/90	" "	6.—
Amerikai dió		1 q	40.—
Thuja	c. 100/130	cm. 1 drb	—80
Thuja	" 140/170	" 1 "	1.—

Az árak, az önköltségen felszámított csomagolási költséggel együtt, a zselizi állomásra szállítva értendők.

Gróf Breunner örökösei erdészeti hivatala Zseliz.

(3. III. 1.)

Bars vármegye.

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re előfizető erdészeti altisztek és erdőri által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-u. 6 sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetők meg:

Bölcszézi Belházy Emil: Az erdőrendezéstani kézikönyve. Ára 6 K.
Béky Albert: Számítan erdészeti altisztek részére. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.

Fekete Lajos: A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.
 • • Erdőrendezéstani. Ára 9 K.
 • • Erdőértékszámítástani. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)
 • • Erdészeti nyereségszámítástani. Ára 3 K.
 • • A szálaló erdők berendezése. Ára 90 f.
Fekete L. és Mágócsi Dietz S.: Erdészeti növénytan. (I. k. elfogyott.) II. k. ára 12 K.
Fekete L. és Sálty Gyula: Erdőbecsléstani. Ára 6 K. (II. kiad.)
Földes János: A legelőerdők. Ára 1 K 60 f. 55 f. portó be- küldése esetén bérmentve.
Gaul Károly: Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
Gellért József: A bükk-tüzi romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.
Horváth Sándor: Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
Kövesi Antal: Erdészeti géptan. Ára 4 K.
Márton Sándor: A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.
Péck Dezso: A külföldi faemek megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
Pohl János: Tangenstáblázatok. Ára 1 K.
Sóbó Jenő: Erdészeti építéstani. I. R. (I. és 2. kötet) Köz- építéstani; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. II. R. Út-, vasút- és hidépítéstani, ára 12 K.
Tagányi Károly: Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.
Tomcsányi Gusztáv: Erdei facsemeték nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
Vadas Jenő: Erdőműveléstani. Ára 7 K.
Erdészeti Rendeleték Tára: 1891. (XL.) évfolyam ára 60 f. 1893-94. (XIII-XIV.) évfolyam. Ára 1 K 20 f. 1895. (XV.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f. 1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1901-03. (XXI-XXIII.) évfolyam ára 3 K. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906-07. évi füzet ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
 A nem említett évfolyamok elfogytak.
 6 felsége nagy fénynyomatú arczképe. Ára 7 K.

Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók:

Bedő Albert dr.: A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)
Bedő Albert dr.: Az erdőri vagy Az erdészeti alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.: A vadászati ismeretek kézikönyve. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél. Ára a négy kötetnek füze 9 K., kötve 13 K.)
Bund Károly: Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Cséli Ottó: Általános földméréstani. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
Fekete Lajos: Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Fekete Lajos: Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágatlanok, tülevelűek. Ára 2 K. — III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Fekete Lajos: Erdészeti talajtan. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
Szécsi Zsigmond: Az erdőhasználaton kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható ugyanott.)
Téglás Károly: Erdővédelemtan. Ára 5 K 40 f. (Kapható ugyanott.)
Tomcsányi Imre: Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeleték Tára» I-XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)
Tuzson János dr.: A bükkia korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódainál Budapest, Váci-utca.)
Vadas Jenő: A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.)
Vadas Jenő: Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapesten, Muzeum-körút 2 szám.)
Erdészeti segédtablák. Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)
Erdei rovatok napló. Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)
Termési tablák 1886. Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezésére, Jolsva, Gömör-megye.)